

Voorstel algemeen bestuur

Onderwerp	GBLT: Begrotingswijziging 2026, kadernotitie 2027 en ontwerpbegroting 2027
Zaaknummer	0000130091
Portefeuillehouder	G. Wolters
Vertrouwelijkheid	Openbaar

I. Voorstel

Samengevat wordt voorgesteld:

1. Kennis te nemen van de begrotingswijziging 2026 van GBLT, waarin de bijdrage van waterschap Vechtstromen aan GBLT voor 2026 daalt met € 242.000 van € 3.697.000 naar € 3.454.000.
2. Kennis te nemen van de Kadernotitie 2027 en de ontwerpbegroting 2027 van GBLT, waarin de bijdrage van waterschap Vechtstromen aan GBLT voor 2027 € 3.752.000 bedraagt.
3. Te besluiten op de begrotingswijziging 2026 en de ontwerpbegroting 2027 van GBLT geen zienswijze aan te bieden.

II. Kernboodschap

Vechtstromen heeft alle zaken rondom uitvoering van de belastingheffing overgedragen aan GBLT. Zij zorgen voor tien gemeenten en vijf waterschappen dat eigenaren, inwoners en bedrijven aanslagbiljetten voor belastingen ontvangen en betalen. Ook verzorgt GBLT bijvoorbeeld de afhandeling van kwijtscheldingsverzoeken. Op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen wordt verwacht dat de algemeen besturen en gemeenteraden van de deelnemende waterschappen en gemeenten de gelegenheid krijgen om een zienswijze in te dienen op de ontwerpbegroting en eventuele begrotingswijziging van, in dit geval, GBLT.

In dit kader wordt de gewijzigde begroting 2026 en de ontwerpbegroting 2027 van GBLT voor een zienswijze aan het algemeen bestuur van waterschap Vechtstromen aangeboden. Het dagelijks bestuur stelt het algemeen bestuur voor om kennis te nemen van de (gewijzigde) begrotingen en geen zienswijzen aan te bieden, omdat de stukken inzichtelijk en navolgbaar zijn en passen binnen de bestaande koers van GBLT.

III. Waarom wordt dit voorgesteld? Wat wil het AB met het voorstel bereiken?

Bij gemeenschappelijke regelingen is sprake van zogenaamd verlengd lokaal bestuur. Daarnaast geldt dat de deelnemers aan een gemeenschappelijke regeling verplicht zijn de gemeenschappelijke regeling van (financiële) middelen te voorzien om taken te kunnen uitvoeren. Dit raakt het budgetrecht van het algemeen bestuur.

Met dit voorstel wordt het algemeen bestuur in staat gesteld kennis te nemen van de financiële en beleidsmatige ontwikkelingen bij GBLT en een afgewogen besluit te nemen of al dan niet een zienswijze wordt ingediend.

Indicator voor beleidsmonitoring

Niet van toepassing

IV. Toelichting op het voorstel/ kader

Waterschap Vechtstromen is samen met vijf andere waterschappen en tien gemeenten deelnemer in de gemeenschappelijke regeling GBLT. Elke deelnemer heeft zitting en stemrecht in het algemeen bestuur van GBLT. Via de planning & control-cyclus van GBLT wordt een gewijzigde begroting over het lopende boekjaar (2026) voorgelegd aan de deelnemers en een kaderbrief + begroting voor het komende boekjaar (2027). De deelnemers krijgen de gelegenheid om, met uitzondering van de kaderbrief, een zienswijze in te dienen op deze stukken.

V. Alternatief voorstel

Niet van toepassing

VI. Argumenten

1.1 De deelnemersbijdrage daalt in de gewijzigde begroting 2026 van GBLT

De begrotingswijziging 2026 van GBLT actualiseert de in september 2025 vastgestelde begroting. We zien de volgende concrete bijstellingen: een hogere cao-stijging (3,7% i.p.v. 2,7%), verschuivingen en beperkter invullen van vacatures, tijdelijk extra maar ook structurele lagere inhuur, lagere proceskostenvergoedingen, hogere invorderopbrengsten en extra vrijval van voorzieningen. Per saldo leiden deze aanpassingen tot lagere lasten en hogere baten, waardoor de deelnemersbijdrage met € 1,3 miljoen (Vechtstromen: € 0,24 miljoen) daalt ten opzichte van de primaire begroting 2026.

2.1 De kadernotitie 2027 van GBLT moet tezamen met de begroting 2027 van GBLT worden gelezen en bevatten de relevante ontwikkelingen voor GBLT.

In formele zin ligt de kadernotitie niet voor om een zienswijze op in te dienen. Dit beperkt zich tot de ontwerpbegroting 2027. De kadernotitie en de begroting worden gelijktijdig aangeboden aan de deelnemers en liggen in elkaars verlengde. De ontwikkelingen in de kadernotitie zijn verder uitgewerkt in de ontwerpbegroting 2027.

2.2 De ambitie in de kaderbrief 2027 sluit aan bij voorgaande jaren.

Wel wordt een aantal actuele en doorlopende ontwikkelingen benoemd die de uitvoering en doorontwikkeling van GBLT in de periode 2027–2030 beïnvloeden. In grote lijnen zijn deze onderwerpen herkenbaar vanuit voorgaande jaren. Het betreft onder andere:

- WOZ-uitvoering, inclusief afnemende invloed van NCNP-bureaus, transparantie van waardering en inzet van data- en AI-modellen.
- Digitale transformatie (Digital Decade), met toenemend belang van informatiebeveiliging en privacy (o.a. NIS2).
- Toenemende maatschappelijke aandacht voor transparantie, rechtsbescherming en menselijke maat.
- Technologische ontwikkelingen zoals Common Ground-principes, datagedreven werken, procesmining, RPA en AI.
- Aandacht voor kwetsbare groepen en bestaanszekerheid, waaronder passend invorderen en schuldenproblematiek.
- Ontwikkelingen in het belastingstelsel van waterschappen (gewijzigde Waterschapswet).
- Financiële druk bij gemeenten (“ravijnjaren”) en mogelijke effecten op samenwerking en efficiency.
- De opgave om te beschikken over deskundige, wendbare en duurzaam inzetbare medewerkers. Voor een inhoudelijke toelichting op deze ontwikkelingen wordt verwezen naar hoofdstuk 2 van de kadernotitie 2027.

De in 2022 herijkte missie en visie blijven ongewijzigd en actueel. De strategische ontwikkeldoelstellingen zijn eveneens gelijk gebleven en vormen de basis van de kadernotitie. In hoofdstuk 2 en 3 is per ontwikkeldoelstelling een nadere uitwerking opgenomen voor 2027 en de middellange termijn:

- Wendbare organisatie
- Aantoonbare datakwaliteit en optimale informatiebeveiliging
- Klantdienstverlening
- Dienstverlening aan opdrachtgevers
- Mensgericht en menselijke maat
- Lerende organisatie

2.3 *De ontwerpbegroting 2027 werkt de in de kadernotitie 2027 geschetste koers concreet en uitvoeringsgericht uit voor het jaar 2027.*

De ambitie en strategische richting blijven hetzelfde. Deze worden vertaald naar specifieke activiteiten, keuzes en prioriteiten in de uitvoering van het belastingproces (heffen, innen en WOZ).

De ontwerpbegroting benoemt dezelfde omgevingsontwikkelingen als de kadernotitie (WOZ-uitvoering, digitalisering, privacy en informatiebeveiliging, AI/RPA, menselijke maat, aangepaste wetgeving en arbeidsmarkt). In de begroting worden ze concreet vertaald naar wat GBLT in 2027 daadwerkelijk gaat doen. Per strategische doelstelling worden concrete acties benoemd, waaronder:

- Verdere inzet van RPA en AI (o.a. geautomatiseerde verwerking van BRK- en LV-WOZ-uitval).
- Doorontwikkeling van breed inzetbare medewerkers in de gehele uitvoeringsketen.
- Versterking van datakwaliteit en dashboarding (VyZyr) en het actief betrekken van burgers bij WOZ-gegevens.
- Concrete stappen in digitale klantdienstverlening, zoals uitbreiding van chatbot, verkenning nieuwe communicatiekanalen en ontwikkeling van een centraal klant dossier.
- Nadere invulling van dienstverlening aan opdrachtgevers, inclusief kennisoverdracht, ondersteuning bij objectregistraties en verbeterde rapportages.
- Verdere concretisering van mensgericht en passend invorderen, inclusief samenwerking rond schuldenproblematiek.
- Gerichte acties voor leren, ontwikkelen en kennisborging binnen de organisatie.

2.4 *De deelnemersbijdragen dalen in de voorliggende begroting, ook ten opzichte van de raming die Vechtstromen daarvoor heeft gereserveerd.*

De kosten van GBLT ontwikkelen zich gunstiger dan in de begroting 2026 was geraamd voor de jaren 2027 en verder. Belangrijke ontwikkelingen zijn lagere proceskostenvergoedingen (afname NCNP-bezwaren), een lagere dotatie aan voorzieningen, enkele structurele efficiency-besparingen en een hogere raming van de invorderbaten, mede door hogere wettelijke tarieven per invorderdocument. Deze positieve effecten zijn deels nodig om hogere salariskosten als gevolg van een hogere cao-stijging op te vangen en nog een aantal ontwikkelingen. Per saldo blijft de ontwikkeling voor de deelnemersbijdragen positief.

Ook de bijdrage van Vechtstromen aan GBLT daalt, ondanks een verschuiving van de deelnemersbijdragen. De verwachting was namelijk (zie het AB-voorstel d.d. 09-07-2025) dat de deelnemersbijdrage van Vechtstromen zou stijgen als gevolg van de uitwerking van het gewijzigde belastingstelsel. Hoewel dit kostenverhogende effect is verwerkt, zijn er per saldo voordelen te melden, waardoor de deelnemersbijdrage van Vechtstromen aan GBLT alsnog daalt.

3.1 *De aangeleverde begrotingswijziging 2026 en begroting 2027 geven geen aanleiding om een zienswijze in te dienen.*

De inhoudelijke toelichtingen die zijn opgenomen in de stukken zijn duidelijk. Het geeft weer met welke ontwikkelingen GBLT te maken heeft en wat de aanleiding is om bepaalde zaken bij te stellen in de begroting. Deze geven geen aanleiding om een zienswijze in te dienen op de stukken.

VII. Risico's en kanttekeningen

1.1 en 2.1 De begroting blijft een inschatting. Afwijkingen van de begroting van GBLT hebben effect op de begroting van Vechtstromen

Als deelnemer in GBLT moet Vechtstromen zorgen voor de financiële middelen zodat GBLT zijn werkzaamheden kan blijven uitvoeren. GBLT heeft geen eigen reserves om tegenvallers op te vangen. Dit betekent dat tegenvallers rechtstreeks invloed hebben op de deelnemersbijdragen, en daarmee de begroting van Vechtstromen. In het weerstandsvermogen van Vechtstromen is rekening gehouden met het risico dat een extra bijdrage nodig is aan GBLT gedurende het lopende jaar. In de afgelopen jaren is overigens gebleken dat GBLT positieve rekeningresultaten heeft, waardoor per jaareinde middelen terugvloeien naar de deelnemers.

VIII. Financiën

In onderstaande tabel is de ontwikkeling van de deelnemersbijdrage ten opzichte van het beschikbare budget voor 2026 en verder opgenomen.

(bedragen x € 1.000, incl. btw)	B'26	B'26-I	2027	2028	2029	2030
1. Gevraagde bijdrage GBLT	3.697	3.454	3.752	3.919	4.095	4.269
2. Beschikbaar budget Vechtstromen	3.672	3.672	3.933	4.122	4.281	4.431
3. Voordeel reeds opgenomen in kdrbrf '27-'31			-/- 104	-/- 99	-/- 78	-/- 51
4. Resterend voordeel		-/- 218	-/- 77	-/- 104	-/- 108	-/- 111

NB: Een positief bedrag betekent een tekort t.o.v. het beschikbare budget (= een nadeel), een negatief bedrag betekent een overschot t.o.v. het beschikbare budget (= een voordeel).

Bovenstaande tabel geeft het verschil weer tussen de (gewijzigde) bijdrage die GBLT vraagt in de begrotingswijziging 2026 en de ontwerp-begroting 2027-2030, inclusief een meerjarige doorkijk. Vervolgens wordt het verschil weergegeven met het budget dat op dit moment in de begroting van Vechtstromen is gereserveerd. Hieruit blijkt dat voor alle jaren de begrote bijdrage lager is dan de daadwerkelijk gevraagde bijdrage. Een deel van het voordeel is reeds opgenomen in de kaderbrief 2027-2031 (zie regel 3). Het restant van het voordeel (regel 4) wordt meegenomen bij het opstellen van de BVR 2026 (tevens 2^e begrotingswijziging 2026) en programmabegroting 2027-2031.

IX. Communicatie

Na besluitvorming informeert het dagelijks bestuur GBLT dat geen zienswijze wordt ingediend.

Na ontvangst van de begrotingswijziging en de ontwerp-begroting kan het algemeen bestuur besluiten om, via het dagelijks bestuur, een zienswijze in te dienen op de stukken. Door GBLT is verzocht voor 1 juli 2026 te reageren. Besluitvorming van het algemeen bestuur van Vechtstromen vindt op 1 juli plaats. Daarom wordt na afronding van de commissie Financiën en Beleidsuitvoering d.d. 17 juni een voorlopige richting gedeeld met GBLT. Na definitieve vaststelling van voorliggend voorstel door het algemeen bestuur van Vechtstromen, zal het dagelijks bestuur van Vechtstromen definitief aan GBLT laten weten wat het besluit is van Vechtstromen met betrekking tot het al dan niet indienen van een zienswijze op de begrotingswijziging 2026 en ontwerp-begroting 2027.

X. Juridische zaken

De Wet gemeenschappelijke regeling (Wgr) geeft de juridische kaders voor het vaststellen van de begroting van een gemeenschappelijke regeling.

- Het algemeen bestuur van het gemeenschappelijke openbaar lichaam en het bestuur van de bedrijfsvoeringsorganisatie stelt de begroting vast (artikel 50f, lid 1, Wgr). De begroting moet jaarlijks uiterlijk voor 15 september zijn vastgesteld (artikel 50f, lid 2, Wgr) en ingediend bij de financieel toezichthouder (gedeputeerde staten).

- Het dagelijks bestuur van het gemeenschappelijke openbaar lichaam of het bestuur van de bedrijfsvoeringsorganisatie zendt de ontwerpbegroting voordat deze aan het algemeen bestuur van het gemeenschappelijke openbaar lichaam of bestuur van de bedrijfsvoeringsorganisatie ter vaststelling wordt aangeboden, toe aan het algemeen bestuur van het deelnemende waterschap (artikel 50g, lid 1, Wgr).
- Op grond van artikel 50g, lid 2, Wgr wordt de ontwerpbegroting door het deelnemende waterschap voor eenieder ter inzage gelegd en wordt hier kennis van gegeven.
- Formeel geldt dat: Het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam of het bestuur van de bedrijfsvoeringsorganisatie vóór 30 april de algemene financiële en beleidsmatige kaders aan het algemeen bestuur van het deelnemende waterschap zendt (artikel 50fa Wgr), zodat deze informatie beschikbaar is voor behandeling van een voorjaarsnota in het algemeen bestuur van een deelnemend waterschap.

Het algemeen bestuur van het deelnemende waterschap kan bij het dagelijks bestuur van het gemeenschappelijke openbaar lichaam of het bestuur van de bedrijfsvoeringsorganisatie zijn zienswijze over de ontwerpbegroting naar voren brengen (artikel 50g, lid 3, Wgr).

XI. Uitvoering

De begrotingswijziging 2026 en ontwerpbegroting 2027 zijn op 9 april 2026, en daarmee tijdig, formeel door waterschap Vechtstromen ontvangen om een zienswijze op in te dienen. GBLT heeft gevraagd voor 1 juli 2026 een reactie te sturen op de aangeleverde stukken.

De begrotingswijziging 2026 en ontwerpbegroting 2027 hebben twee weken ter inzage gelegen. Hiervan is kennisgegeven in het Waterschapsblad. Op de ter inzage legging zijn geen reacties ontvangen.

Na besluitvorming wordt GBLT op de hoogte gesteld van de reactie van waterschap Vechtstromen op de aangeleverde stukken.

XII. Bijlage(n)

1. Besluit.
2. Begrotingswijziging 2026.
3. Kadernotitie 2027.
4. Ontwerpbegroting 2027.

Besluit

Het algemeen bestuur van waterschap Vechtstromen;

gezien het advies d.d. 17 juni 2026;

gelet op de artikelen 56 en 77 van de Waterschapswet;

BESLUIT

1. Kennis te nemen van de begrotingswijziging 2026 van GBLT, waarin de bijdrage van waterschap Vechtstromen aan GBLT voor 2026 daalt met € 242.000 van € 3.697.000 naar € 3.454.000.
2. Kennis te nemen van de Kadernotitie 2027 en de ontwerpbegroting 2027 van GBLT, waarin de bijdrage van waterschap Vechtstromen aan GBLT voor 2027 € 3.752.000 bedraagt.
3. Te besluiten op de begrotingswijziging 2026 en de ontwerpbegroting 2027 van GBLT geen zienswijze aan te bieden.

Aldus vastgesteld in de vergadering d.d. 1 juli 2026.

Het algemeen bestuur van waterschap Vechtstromen,

dr. S.M.M. Kuks, watergraaf

drs. R.I. Andringa, secretaris